

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ *Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου (13 Νοεμβρίου)*

Ο Χρυσορρήμων Ιωάννης

Τον φωστήρα του στερεώματος των Αγίων, τον στύλο και το εδραίωμα της Ορθοδοξίας και οικουμενικό διδάσκαλο Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, τιμά σήμερα η Εκκλησία μας, αγαπητοί μου. Ο Χρυσορρήμων Ιωάννης, με τους λόγους και τη ρητορική του δεινότητα, με τη σαφήνεια και την κομψότητα της εκφράσεως, υπερέβαλε όλους τους σοφούς και ρήτορες των Ελλήνων. Διασαφήνισε και ερμήνευσε τόσο τέλεια την Αγία Γραφή όσο κανένας άλλος και συνέβαλε τόσο πολύ στην ερμηνεία και προβολή του Ευαγγελικού κηρύγματος, ώστε ν' αναγκάσει πολλούς να πουν πως, αν δεν εμφανιζόταν αυτός ο Άγιος, έπρεπε ο Χριστός να κατεβεί στη γη για δεύτερη φορά και να κηρύξει και πάλι το Ευαγγέλιό του στους ανθρώπους. Μέγιστος στην αρετή, στην πράξη και στη θεωρία έφθασε σε τέτοιο ύψος, ώστε υπερέβαλε τους πάντες και χρημάτισε πηγή ελεημοσύνης και αγάπης, όντας αξιοζήλευτο παράδειγμα φιλαδέλφου ποιμένος και διδασκάλου. Παροιμιώδης για τη μαχητικότητά του θα παραμείνει η σύγκρουσή του προς το αμαρτωλό πολιτικό κατεστημένο της εποχής, που το εκπροσωπούσε η αυτοκράτειρα Ευδοξία. Δείκτης της πίστεως και της αγωνιστικότητάς του οι αλληπάλληλες εξορίες και ο, εν μέσω κακουχιών, θάνατός του.

Τιμούμε σήμερα τον πρύτανη αυτόν της Πατερικής Θεολογίας για τρεις, κυρίως, λόγους: Ο πρώτος είναι γιατί ο Ιωάννης υπήρξε και είναι ο μεγαλύτερος ερμηνευτής των Αγίων Γραφών. Η παράδοση διασώζει ότι «ο μαθητής του Πρόκλος μία νύκτα κοίταξε κρυφά στο κελί του Ιωάννου και είδε ότι ο ίδιος ο Απόστολος Παύλος στεκόταν στο πλάι του και του υπαγόρευε την ερμηνεία των Επιστολών του»¹. Ο ίδιος θεωρεί την μελέτη της Αγίας Γραφής συνομιλία με τον Θεό² και επισημαίνει την πολλαπλή ωφέλειά της: «Μεγάλο κέρδος έχουμε από την Αγία Γραφή και διαρκής η ωφέλειά της... Οι Άγιες Γραφές είναι θησαυρός κάθε είδους φαρμάκων. Θέλεις να εξαφανίσεις την αλαζονεία; Να κοιμίσεις την κακή σου επιθυμία; Να υπερνικήσεις το πάθος της φιλαργυρίας; Να μη λυγίσεις στον πόνο; Να έχεις αποθέματα υπομονής; Να έχεις αληθινή χαρά; Όλα αυτά με την Γραφή θα τα πετύχεις»³

Ο δεύτερος λόγος της τιμής μας στον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο είναι ότι αναμετρήθηκε, με παρρησία και ποιμαντική ευθύνη, με τις φαύλες κοσμικές δυνάμεις της εποχής του, χάριν του

¹ Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Τόμος 3^{ος}, σελ. 155

² «Η των Γραφών ανάγνωσις Θεού ομιλία εστίν». Ε.Π.Ε. 26,280

³ Αρχιμ. Δανιήλ Αεράκη, «Χρυσοστομικό λεξικό», Τόμος Α', σελ. 423

ποιμνίου του. Πολέμησε την φαυλότητα και την αουδοσία της πολιτικής εξουσίας, όρθωσε το ανάστημά του στους κακούς και φαύλους κληρικούς, προασπιζόμενος το ήθος και την τάξη στην Εκκλησία, ενώ αγωνίστηκε για την αποκατάσταση της κοινωνικής δικαιοσύνης, στηλιτεύοντας πρακτικές προκλητικού πλουτισμού ολίγων εις βάρος των πολλών. Ο ίδιος, αναφερόμενος στη στάση του αυτή σημειώνει: «...πολλοί με κατηγορούν λέγοντάς μου πάντοτε: γίνεσαι ενοχλητικός στους πλουσίους. Αλλά κι εκείνοι ενοχλούν πάντοτε τους φτωχούς. Εγώ όντως ενοχλώ τους πλουσίους, αλλά όχι τους πλουσίους γενικά, αλλά εκείνους που κακώς χρησιμοποιούν τον πλούτο. Γιατί πάντοτε υποστηρίζω ότι δεν κατηγορώ τον πλούσιο, αλλά τον άρπαγα...Είσαι πλούσιος; Δεν σ' εμποδίζω. Είσαι άρπαγας; Σε κατηγορώ. Έχεις τα δικά σου; Απόλαυσέ τα. Παίρνεις των άλλων; Δεν σιωπώ. Θέλεις να με κατηγορήσεις; Είμαι πρόθυμος να χύσω το αίμα μου, αρκεί να αποτρέψω την αμαρτία σου»⁴

Τιμούμε, τέλος, τον ιερό Χρυσόστομο γιατί, παρά την καταφορά και τις διώξεις που υπέστη από την πολιτική αυθαιρεσία και το εκκλησιαστικό κατεστημένο της εποχής του, δεν υπέστειλε την σημαία του αγώνα για την προάσπιση της αλήθειας και τα δικαιώματα του ποιμνίου του. Ο αγώνας του ήταν ο προάγγελος ανάλογων αγώνων και κοπιαστικών προσπαθειών μεγάλων ανδρών της Εκκλησίας, στο πέρασμα της ιστορίας, που δε δίστασαν και δε διστάζουν να αντιταχθούν σε οποιονδήποτε εργάζεται εις βάρος των λαών και καταπατά αυτονόητα και στοιχειώδη δικαιώματα ζωής, πίστεως και αυτοδιάθεσης. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος έμεινε ελεύθερος. Δε σκλαβώθηκε σε πρόσωπα, δεν υποτάχθηκε σε εξουσίες, δεν κρύφτηκε πίσω από τα αξιώματα. Γι' αυτό παραμένει αιώνιο και αξεπέραστο πρότυπο ζωής και Εκκλησιαστικής μαρτυρίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

⁴ Ομιλία Β΄ προς Ευτρόπιον